

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ & QUẢN TRỊ KINH DOANH

NGUYỄN MINH PHƯƠNG

**TĂNG CƯỜNG CÔNG TÁC THU NỢ ĐONG
BẢO HIỂM XÃ HỘI TẠI CÁC DOANH NGHIỆP
TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN CHỢ MỚI TỈNH BẮC KẠN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG

NGÀNH: QUẢN LÝ KINH TẾ

THÁI NGUYÊN - NĂM 2020

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ & QUẢN TRỊ KINH DOANH

NGUYỄN MINH PHƯƠNG

**TĂNG CƯỜNG CÔNG TÁC THU NỢ ĐONG
BẢO HIỂM XÃ HỘI TẠI CÁC DOANH NGHIỆP
TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN CHỢ MỚI TỈNH BẮC KẠN**

NGÀNH: QUẢN LÝ KINH TẾ

Mã số: 8.34.04.10

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG

Người hướng dẫn khoa học: TS. Ngô Thị Mỹ

THÁI NGUYÊN - NĂM 2020

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan bài luận văn với đề tài “*Tăng cường công tác thu nợ đọng Bảo hiểm xã hội tại các doanh nghiệp trên địa bàn huyện Chợ Mới tỉnh Bắc Kạn*” là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Các số liệu và tài liệu trong luận văn là trung thực và có dẫn nguồn cụ thể, các kết luận khoa học trong luận văn là kết quả của quá trình nghiên cứu khoa học một cách nghiêm túc của tôi.

Bắc Kạn, ngày tháng năm 2020

TÁC GIẢ LUẬN VĂN

Nguyễn Minh Phương

LỜI CẢM ƠN

Đầu tiên, tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đến giảng viên TS. Ngô Thị Mỹ đã dành nhiều thời gian hướng dẫn nhiệt tình cho tôi trong quá trình nghiên cứu và hoàn thành luận văn.

Để hoàn thành đề tài luận văn và kết thúc khóa học, với tình cảm chân thành, tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới quý thầy, cô giáo Trường Đại học Kinh tế & Quản trị kinh doanh Thái Nguyên đã tạo điều kiện cho tôi có môi trường học tập tốt trong suốt thời gian tôi học tập, nghiên cứu tại trường.

Tôi cũng vô cùng cảm ơn sự chia sẻ kinh nghiệm, đóng góp ý kiến liên quan đến những nội dung trong luận văn của Ban giám đốc, các anh chị đồng nghiệp tại Bảo hiểm xã hội huyện Chợ Mới.

Bắc Kạn, ngày tháng năm 2020

TÁC GIẢ LUẬN VĂN

Nguyễn Minh Phương

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG BIỂU, SƠ ĐỒ	vii
PHẦN MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	3
3. Đối tượng nghiên cứu và phạm vi nghiên cứu.....	3
4. Những đóng góp của luận văn	4
5. Kết cấu luận văn.....	4
CHƯƠNG 1 CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ KINH NGHIỆM THỰC TIỄN VỀ THU NỢ ĐỌNG BẢO HIỂM XÃ HỘI TẠI CÁC DOANH NGHIỆP	5
1.1. Cơ sở lý luận về thu nợ đọng BHXH tại các doanh nghiệp.....	5
1.1.1. Khái quát về doanh nghiệp	5
1.1.2. Khái quát BHXH.....	5
1.1.4. Thu nợ đọng Bảo hiểm xã hội tại doanh nghiệp	11
1.1.5. Nội dung thu nợ đọng BHXH tại doanh nghiệp	17
1.1.6. Các nhân tố ảnh hưởng tới thu nợ đọng BHXH	19
1.2. Kinh nghiệm thu hồi nợ đọng BHXH tại các doanh nghiệp của một số địa phương trong nước	21
1.2.1. Kinh nghiệm thu hồi nợ đọng BHXH tại các doanh nghiệp tại huyện Tam Nông, tỉnh Phú Thọ.....	21
1.2.2. Kinh nghiệm thu hồi nợ đọng BHXH các doanh nghiệp tại huyện Chi Lăng tỉnh Lạng Sơn.....	23
1.3. Bài học kinh nghiệm rút ra cho Bảo hiểm xã hội huyện Chợ Mới	24
CHƯƠNG 2 PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	25

2.1. Câu hỏi nghiên cứu	25
2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	25
2.2.1. Phương pháp thu thập thông tin	25
2.2.2. Phương pháp tổng hợp thông tin.....	28
2.2.3. Phương pháp phân tích thông tin.	28
2.3 Hệ thống chỉ tiêu phân tích	29
2.3.1. Nhóm chỉ tiêu phản ánh tình hình thu BHXH	29
2.3.2. Nhóm chỉ tiêu phản ánh tình hình thu nợ đọng BHXH của doanh nghiệp	30
CHƯƠNG 3 THỰC TRẠNG THU NỢ ĐÓNG BẢO HIỂM XÃ HỘI TẠI CÁC DOANH NGHIỆP TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN CHỢ MỚI TỈNH BẮC KẠN	31
3.1. Khái quát chung về Bảo hiểm xã hội huyện Chợ Mới tỉnh Bắc Kạn	31
3.1.1. Vài nét về huyện Chợ Mới tỉnh Bắc Kạn.....	31
3.1.2. Khái quát về Bảo hiểm xã hội huyện Chợ Mới	33
3.2. Thực trạng thu BHXH và thu nợ đọng tại các doanh nghiệp trên địa bàn huyện Chợ Mới tỉnh Bắc Kạn giai đoạn 2017-2019	38
3.2.1. Tình hình tham gia BHXH của các DN	38
3.2.2. Xác định các doanh nghiệp còn nợ đọng BHXH.....	41
3.2.3. Thực trạng thu BHXH của các DN	42
3.2.4. Tình hình nợ đọng BHXH tại các doanh nghiệp	45
3.2.5. Kết quả khảo sát tại Doanh nghiệp về các nội dung liên quan đến thu nợ BHXH.....	51
3.2.6. Thu nợ đọng BHXH của các DN tại huyện Chợ Mới.....	53
3.3. Phân tích các nhân tố ảnh hưởng đến thu nợ đọng BHXH tại các doanh nghiệp trên địa bàn huyện Chợ Mới tỉnh Bắc Kạn.	61
3.3.1. Các nhân tố khách quan	61
3.3.2. Các nhân tố chủ quan	65

3.4. Đánh giá chung về thu nợ đọng BHXH tại các doanh nghiệp trên địa bàn huyện Chợ Mới tỉnh Bắc Kạn	66
3.4.1. Những kết quả đạt được	66
3.4.2. Những khó khăn, hạn chế và nguyên nhân	68
CHƯƠNG 4 GIẢI PHÁP TĂNG CƯỜNG THU NỢ ĐÓNG BHXH TẠI CÁC DOANH NGHIỆP TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN CHỢ MỚI	71
4.1. Quan điểm, định hướng và mục tiêu thu nợ đọng BHXH của các DN tại huyện Chợ Mới đến năm 2025	71
4.1.1. Quan điểm về quản lý thu nợ đọng BHXH tại các doanh nghiệp trên địa bàn huyện	71
4.1.2. Định hướng và mục tiêu thu nợ đọng BHXH các doanh nghiệp tại huyện Chợ Mới đến năm 2025	72
4.2. Giải pháp tăng cường thu hồi nợ đọng tiền đóng BHXH của các doanh nghiệp tại huyện Chợ Mới.....	74
4.2.1. Tuyên truyền nhận thức của người sử dụng lao động và người lao động về BHXH.....	74
4.2.2. Các giải pháp quản lý nợ BHXH đối với DN	75
4.2.3. Về cải cách thủ tục hành chính trong thực hiện BHXH	77
4.2.4. Sự phối hợp giữa các phòng, ban, ngành với cơ quan BHXH.....	77
4.2.5. Nâng cao nghiệp vụ cho cán bộ làm quản lý nợ BHXH.....	78
4.3. Kiến nghị	81
4.3.1. Kiến nghị đối với cơ quan quản lý Nhà nước	81
4.3.2. Kiến nghị với Bảo hiểm xã hội tỉnh Bắc Kạn	83
4.3.3. Kiến nghị với Bảo hiểm xã hội huyện Chợ Mới.....	85
KẾT LUẬN	86
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	88
PHỤ LỤC	90

DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT

QĐ	Quyết định
NĐ	Nghị định
CP	Chính phủ
BHXH	Bảo hiểm xã hội
BHYT	Bảo hiểm y tế
BHYT	Bảo hiểm y tế
BHTNLĐ-BNN	Bảo hiểm tai nạn lao động, bệnh nghề nghiệp
QLT	Quản lý thu
SDLĐ	Sử dụng lao động
NSDLĐ	Người sử dụng lao động
XHCN	Xã hội chủ nghĩa
NLĐ	Người lao động
DN	Doanh nghiệp
DNNN	Doanh nghiệp nhà nước
DNNQD	Doanh nghiệp ngoài quốc doanh

DANH MỤC CÁC BẢNG BIỂU, SƠ ĐỒ

Bảng

Bảng 2.1. Thang đo Likert và mức đánh giá của thang đo	27
Bảng 3.1: Tình hình tham gia BHXH của các doanh nghiệp tại huyện Chợ Mới giai đoạn 2017– 2019	39
Bảng 3.2: Số lượng lao động tham gia BHXH trong các DN tham gia BHXH tại huyện Chợ Mới giai đoạn 2017 – 2019	40
Bảng 3.3: Tình hình các DN nợ đóng BHXH.....	41
Bảng 3.4: Quỹ lương của các doanh nghiệp dùng làm căn cứ thu BHXH giai đoạn 2017-2019	43
Bảng 3.5. Số tiền phải thu BHXH của các DN giai đoạn 2017-2019.....	44
Bảng 3.6: Tình hình nợ đọng BHXH của các doanh nghiệp tại huyện Chợ Mới 2017-2019	46
Bảng 3.7: Số DN nợ tiền đóng BHXH giai đoạn 2017-2019	47
Bảng 3.8: Số tiền nợ đọng BHXH của các DN trên địa bàn huyện Chợ Mới ...	48
Bảng 3.9. Đánh giá của cán bộ thu về nhân tố ảnh hưởng đến tình trạng nợ BHXH của các DN.....	50
Bảng 3.10. Đánh giá của DN về thu nợ BHXH.....	52
Bảng 3.11: Bảng tổng hợp kết quả của thu nợ đọng BHXH bằng hình thức gọi điện và gửi công văn.....	54
Bảng 3.12: Bảng tổng hợp kết quả của việc thu hồi nợ bằng hình thức xuống trực tiếp đơn vị làm việc của khối DN.....	56
Bảng 3.13: Kết quả của thu hồi nợ bằng việc xin ý kiến lãnh đạo của chủ tịch UBND huyện và phối hợp với các phòng liên quan.....	58
Bảng 3.14: Kết quả của thu hồi nợ đọng BHXH bằng hình thức thanh tra, kiểm tra	60
Bảng 3.15. Đánh giá của DN về mức độ ảnh hưởng của tình hình phát triển KTXH đến tình trạng nợ BHXH.....	62

Bảng 3.16. Đánh giá của DN về mức độ ảnh hưởng của tình hình sản xuất kinh doanh của DN đến tình trạng nợ đọng BHXH	63
---	----

Sơ đồ

Sơ đồ 3.1. Sơ đồ bộ máy tổ chức của bảo hiểm xã hội huyện Chợ Mới	38
---	----